



1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Deseño de personaxe
ASIGNATURA	Caracterización I
TITULACIÓN	Título Superior en Arte dramático
ESPECIALIDADE	Escenografía
ITINERARIO	Escenografía
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Vanesa Bajo Izquierdo
DOCENTES	<b>Nome y apelidos:</b> Vanesa Bajo Izquierdo <b>Horario titorías:</b> <a href="http://esadgalicia.com/curso-escolar/">http://esadgalicia.com/curso-escolar/</a> <b>Despacho:</b> <b>Contacto:</b> vbajo@edu.xunta.gal
	<b>Nome y apelidos:</b> <b>Horario de titorías:</b> <b>Despacho:</b> <b>Contacto:</b>
DESCRIPCIÓN	Introdución ao dominio das ferramentas precisas para o recoñecemento e a análise dos signos que emite o rostro, para a súa adecuación ou modificación en función dos requirimentos do personaxe. Os principios de composición, coñecemento e utilización dos principios de forma, cor e volume aplicados ao deseño do personaxe.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non require coñecementos previos
LINGUA NA QUE SE IMPARTE	Gallego <input checked="" type="checkbox"/> Castellano <input checked="" type="checkbox"/> Inglés <input type="checkbox"/> Portugués <input type="checkbox"/>

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica constructiva no traballo en equipo.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	



<b>X1</b>	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e píntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos
<b>X3</b>	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
<b>X5</b>	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
<b>X6</b>	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
<b>COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE</b>	
<b>EE1</b>	Concebir as ideas e propostas que fundamentan a creación do deseño, explorando a dinámica do espazo, do corpo e da luz, valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
<b>EE2</b>	Proxectar a composición do deseño a través do uso do coñecemento dos procedementos técnicos e de representación.
<b>EE3</b>	Planificar e facer o seguimento do proceso de realización da creación, aplicando as metodoloxías de traballo pertinentes.
<b>EE5</b>	Estudar para concebir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.

<b>3. OBXETIVOS DA DISCIPLINA</b>	<b>COMPETENCIAS VINCULADAS</b>
1. Valorar e integrar a caracterización como recurso do feito teatral e como parte integrante da configuración do espectáculo teatral.	T2, T6, T7, X3, X6, EE2, EE3
2. Distinguir as funcións e empregar os significados dos elementos e técnicas que se empregan na caracterización.	T2, T7, X5, EE3
3. Coñecer os diferentes materiais, técnicas e posibilidades que ofrece a maquillaxe para teatro.	T1, X1, X6, EE5
4. Aplicar diversas solucións e recursos de caracterización: a maquillaxe como parte do deseño de personaxe.	T2, T6, T7, X3, EE1, EE2
5. Deseñar e elaborar a caracterización dun personaxe: adquirir técnicas fundamentais de maquillaxe escénica.	T1, T2, X3, X1, X6, EE5



4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIONES
1. Introducción á caracterización e maquillaxe	1.1 Visión global do uso da caracterización en distintos grupos sociais. 1.2 Maquillaxe en las artes teatrais	2h
2. Materiais e técnicas de aplicación.	2.1 Uso de materiais para caracterización. 2.2 O espazo de traballo. 2.3 Mantemento dos materiais de caracterización. 2.4 Materiais non frecuentes.	2h
3. Caracterización como forma de comunicación	3.1 Simbología. 3.2 Introducción á historia da maquillaxe.	2h
4. Morfoloxía do rostro	4.1 Tipoloxías de rostro. 4.2 Elementos Físicos que componen a estrutura do rostro	2h 2h
5. A luz	5.1 Incidencia da luz na maquillaxe. 5.2 Simbología da cor na maquillaxe.	2h 2h
6. Maquillaxe social, teatral e cinematográfico	6.1 Diferenzas técnicas de aplicación en diversos medios visuais 6.2 Amplificación e distancia..	2h
7. Maquillaxe para escena.	7.1 Maquillaxe neutro. 7.2 visagismo e deformación con luces e sombras.	4h
8. Posticería e perrucas.	8.1 Tipos e características técnicas. 8.2 Procedementos e aplicación de postizos e perrucas. Deseño personaxe con estes elementos.	3h
9. Deseño do personaxe	9.1 Deseño e búsqueda de referentes 9.2 Concepto e bosquexos 9.3 Traballo sobre compañeiro.	10h
10. Caracterización e xéneros	10.1 Maquillaxe tribal 10.2 Maquillaxe neutro 10.3 Maquillaxe oriental. Kabuki. 10.4 Maquillaxe deseño personaxe. 10.5 Maquillaxe home-muller. 10.6 Maquillaxe drag-queen.	27h



	10.7 Maquillaxe clown-Cirque du soleil 10.8 Maquillaxe envellecemento. 10.9 Maquillaxe efectos especiais: queimaduras.	
<b>TOTAL SESIÓNS</b>		<b>60 h.</b>

<b>5. PLANIFICACIÓN DOCENTE</b>			
<b>Actividade / Número de horas</b>	<b>Presencial (horas)</b>	<b>No presencial (horas)</b>	<b>Total</b>
Actividades introdutorias	2		2
Exposición maxistral	4		4
Exposición práctico-teórica	8		8
Práctica individual	30	12	42
Práctica colectiva	10	8	18
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias			
Outros			
Titorías individuais			
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación	2		2
Presentacións / mostras	4	10	14
Actividades de avaliación. Revisión			
<b>TOTAL</b>	<b>60 h.</b>	<b>30 h.</b>	<b>90 h.</b>
<b>PORCENTAJE</b>	<b>66%</b>	<b>33 %</b>	<b>100 %</b>

<b>6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE</b>	
<b>Actividades</b>	<b>Descrición</b>
Actividades introdutorias	Presentación do docente e do programa da materia. Avaliación de expectativas, coñecementos e actitudes.
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia, sempre apoiados con imaxes, as bases teóricas e as directrices do traballo a realizar por o estudante.
Traballos de aula	Nos traballos de aula o alumno comeza unha pequena investigación sobre o tema a tratar, có fin de adquirir referencias visuais e finalmente conseguir un maior coñecemento. Para este traballo dedicase una sesión ao final de cada tema, nos que se lle proporciona material suficiente, tanto en libros, DVD



	como en internet, para tal labor.
Práctica individual	O alumno debe realizar, mediante la técnica de debuxo e a investigación feita previamente na aula e fora dela, un debuxo e deseño explicativo da parte del tema que lle é asignado, incluíndo , si fose necesario, calquera referencia visual a modo de aclaración.
Práctica colectiva	O traballo de caracterización se realiza sobre outro compañeiro/a
Tutorías individuais	Seguimento e orientación, para iso, será necesario un traballo constante na aula e fora dela.
Tutorías colectivas	Grazas ao asesoramento, a orientación, a resolución de dúbidas e as correccións pertinentes, el alumno irá desenvolvendo o seu traballo de cara á un resultado final óptimo.

#### 7. ATENCIÓN PERSOALIZADA

Seguimento	Farase un seguimento persoalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo un análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística da forma máis axeitada. <i>Tutoría presencial:</i> El alumnado ten un período de atención personalizada no horario no lectivo.
Orientación	Orientación respecto a las dúbidas e inquietudes que sexan en cada caso. <i>Tutoría electrónica:</i> O alumnado pode manter contacto permanente coa profesora a través do correo electrónico.

#### 8. HERRAMIENTAS DE EVALUACIÓN

##### 8. 1. Evaluación ordinaria

Herramienta / actividad	Competencias evaluadas	Ponderación
Entrega dun traballo de deseño de caracterización sobre o personaxe dunha obra teatral ou literaria: análise, búsqueda de referentes, deseño da proposta e realización da maquillaxe.	T1, T2, T6, G1, G3, G6, EE1, EE2, EE3, EE5	30%
Exposición do traballo na aula, defensa das ideas propias a través da argumentación sobre coñecementos teóricos e sobre o aspecto creativo da súa proposta.	T2, T3, G1, G5, G6, EE1, EE5	10%
Realización dos exercicios prácticos na aula: técnica, limpeza e coidado do material	EE1, EE2, EE3, EE5	20%
Cartafol onde se recollan as prácticas realizadas incluíndo os materiais	T2, T3, G1, G3, G5	20%



empregados e describindo os pasos a realizar en cada maquillaxe.		
Participación, disciplina a hora de realizar os traballos, actitude na aula, asistencia, puntualidade, e o informe de tutoría.	T3, T7, G5, G6	20%

### 8.2. Evaluación extraordinaria

Herramienta / actividad	Competencias evaluadas	Ponderación
Entrega dun traballo de deseño de caracterización sobre cinco personaxes dunha obra teatral ou literaria: análise, búsqueda de referentes, deseño da proposta e realización da maquillaxe.	T1, T2, T6, G1, G3, G6, EE1, EE2, EE3, EE5	80%
Exposición do traballo (na aula ou vía videoconferencia), defensa das ideas propias a través da argumentación sobre coñecementos teóricos e sobre o aspecto creativo da súa proposta.	T2, T7, G1, G5, G6, EE2, EE5	20%

### 8.3 Evaluación específica para alumnado sin evaluación continua / ordinaria / extraordinaria

Herramienta / actividad	Competencias evaluadas	Ponderación
Entrega dun traballo de deseño de caracterización sobre cinco personaxes dunha obra teatral ou literaria: análise, búsqueda de referentes, deseño da proposta e realización da maquillaxe.	T1, T2, T6, G1, G5, G6, EE1, EE2, EE3, EE5	80%
Exposición do traballo (na aula ou vía videoconferencia), defensa das ideas propias a través da argumentación sobre coñecementos teóricos e sobre o aspecto creativo da súa proposta.	T1, T7, G3, EE1, EE2, EE5	20%

## 9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

### REFERENCIAS BÁSICAS

Delamar, P. (2003): The complete make-up artist: working in film, fashion, television and theatre, Northwestern University Press.

J-R Kehoe, V. (2008): Kehoe: La técnica del maquillaje profesional, Barcelona, Omega



Langer, A. (1998): Manual de maquillaje Kryolan: Introducción al maquillaje profesional, Berlín, Kryolan Márquez  
Berrios, J. (1990): Maquillaje y caracterización, Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión. Wilkening, A (2008): El arte del maquillaje y de la caracterización paso a paso. Madrid, El Drac

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

**10. OBSERVACIONES / RECOMENDACIONES**

A asistencia é obrigatoria, pero non implica aprobar, senón que hai que alcanzar uns mínimos avaliados, só se permite o 10% das faltas, contadas en función das horas, por exemplo, unha materia con 60 horas permite 6 horas de ausencia.

Hai que facer todas as prácticas para poder superar a materia